

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: MAY – 2026
SECOND SEMESTER

Subject: History of Dalit Movement in 20th Century in India (HISMJE-201)

Date: 12/05/2026	Total marks: 100	Time: 2.00 pm to 5.00 pm
-------------------------	-------------------------	---------------------------------

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Explain the significance of the Kalagram Temple Satyagraha in Nashik in the history of the Dalit.
2. Examine the nature of Anti Caste movements active in South India.
3. Critically evaluate the impact of Round Table Conference on the Dalit issues in Modern India.
4. Write what impact the terms and provisions of the Pune Agreement had on the Dalit Problem.
5. Explain the work of Dalit Panther by mentioning the factors that led to its rise.
6. Explain the place of Dalits in the regime of Liberalization Privatization and Globalization

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. What were the aims and objectives behind the establishment of Scheduler Castes Federation.
2. Examine the contribution of Harijan Sevak Sangh towards emancipation of Dalits in Modern India.
3. Write an essay on Anti Caste Movement in Kerala and Karnataka.
4. Review the constitutional development towards social equality in modern India with special reference to the South Borough Commission.
5. Discuss the contribution of the Republican Party of India.
6. Write a note on Dravid Munnetra Kazhagam and Bahujan Samaj Party.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. दलित चळवळीच्या इतिहासामध्ये नाशिकच्या काळाराम मंदिर सत्याग्रहाचे वर्णन करा.
२. दक्षिण भारतात कार्यरत असणाऱ्या जातीप्रथेविरोधी चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३. आधुनिक दलित समस्येवर गोलमेज परिषदांचा काय प्रभाव पडला त्याचे टिकात्मक परीक्षण करा.
४. पुणे करारातील अटी व तरतुदींचा दलित समस्येवर काय परिणाम झाला ते लिहा.
५. दलित पॅंथरच्या उदयास कारणीभूत ठरलेले घटक सांगून - पॅंथरचे कार्य स्पष्ट करा.
६. खाजगीकरण, उदारीकरण, जागतीकिकरण च्या काळात दलितांच्या स्थानाचे परीक्षण करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

१. शेड्युल कास्ट फेडरेशनच्या स्थापनेमागे कोणती ध्येये व उद्दिष्ट्ये होती.
२. आधुनिक भारतात दलितांच्या बंधमुक्तीसाठी हरिजन सेवक संघाने केलेल्या प्रयत्नांचे परीक्षण करा.
३. केरळ आणि कर्नाटक मधील जातीप्रथाविरोधी चळवळींचे स्वरूप स्पष्ट करा.
आधुनिक भारतात सामाजिक समता आणण्यासाठी झालेल्या घटनात्मक प्रयत्नांचा साऊथबोरो आयोगाच्या
४. विशेष संदर्भासह आढावा घ्या.
५. रिपब्लिक पार्टी ऑफ इंडियाच्या योगदानाची चर्चा करा.
६. द्रविड मुनेग कळघम व बहुजन समाज पक्ष यावर टीप लिहा.